

षेयो वधः प्रहेतिरिति [१६.] श्रुतेः ॥ यस्याग्नेरियं सामग्री हे इष्टके (४३.) त्वं त-
दग्निस्ववृत्तपासीत्यर्थः । योऽयमग्निर्यौ च तस्य सेनानीग्रामण्यौ ये चाप्सरसौ ये च
हेतिप्रहेती तेभ्यः सर्वेभ्यः सर्वदा नमो नमस्कारोऽस्तु ते सर्वे नोऽस्मान्मृडयन्तु
सुखयन्तु ते नोऽस्मानवन्तु रक्षन्तु यं नरं वयं द्विष्मः यस्यानिष्टं चिन्तयामः यश्च
नरो नोऽस्मान्द्वेष्टि अस्मास्वप्रोतिं करोति तं नरमेषां पूर्वोक्तानां जम्भे दंष्ट्राक-
राले मुखे वयं दध्मः प्रक्षिपामः जम्भि नाशने जम्भयति नाशयति जम्भा दंष्ट्रा य-
स्मिन्नस्तीति जम्भं मुखम् ॥ १५ ॥

अयं दक्षिणा विश्वकर्मा तस्य रथस्वनश्च रथचित्रश्च सेनानीग्रामण्यौ ॥
मेनका च सहजान्या चाप्सरसौ यातुधाना हेती रक्षांसि प्रहेतिस्तेभ्यो
— दध्मः ॥ १६ ॥

अथ दक्षिणतः । दक्षिणस्यां दिशीति दक्षिणा दक्षिणादाजिति [पा० ५.३.३६.]
सप्तम्यन्तादक्षिणशब्दादाच्यत्ययः दक्षिणा दक्षिणतः (४४.) अयं विश्वकर्मा विश्वं
सर्वं कर्म यस्य विश्वं करोतीति वा विश्वकर्मा वायुः अयं वै वायुर्विश्वकर्मा यो
ऽयं पवतः एष ह्रीदङ् सर्वं करोति तद्यत्तमाह दक्षिणेति तस्मादिष दक्षिणैव भू-
यिष्ठं वातीति [ट. ६.१.१७.] श्रुतेः ॥ तस्य वायोः रथस्वनः सेनानीः रथे स्थितः
स्वनति श्रूरशब्दं करोतीति रथस्वनः । रथे स्थितः चित्र आश्चर्यकारी रथचित्रो
ग्रामणीः हूलदन्तादिति [पा० ६.३.१.] सप्तम्या अलुक् तौ ग्रैष्मावृतू ग्रैष्मौ तावृ-
तूऽइति [१७.] श्रुतेः ॥ मानयन्त्येनां मेनका । जनैः सर्वैः सह स्थिता सहजान्या ।
अप्सरसौ हि सर्वसाधारणाः । एते अप्सरसौ ॥ यातुधाना रक्षसामवातरजातिभे-
दो बोध्यः हेतिप्रहेती अप्यायुधविशेषौ । क्रूरा यातुधानास्तीक्ष्णहेतिवृत्ताः अति-
क्रूराणि रक्षांस्यतितीक्ष्णप्रहेतिस्ववृत्तपाणि ॥ हे इष्टके यस्य वायोरिदं सर्वं त्वं त-
दृपासि ॥ व्याख्यातमन्यत् ॥ १६ ॥

अयं पश्चाद्विश्वव्यास्तस्य रथप्रोतश्चासमरथश्च सेनानीग्रामण्यौ । प्रहोचन्ती
चानुहोचन्ती चाप्सरसौ व्याघ्रा हेतिः सर्पा प्रहेतिस्तेभ्यो — दध्मः ॥ १७ ॥